

Havaintotiedot vaikuttamisen välineenä

Teemu Lehtiniemi
BirdLife Suomi

BirdLife Suomi

- Suomen lintuyhdistysten keskusjärjestö
  - 30 jäsenyhdistystä
  - n. 9 000 jäsentä
- toiminut yli 30 vuotta
  - vuoteen 1995 asti Lintutieteellisten Yhdistysten Liitto (LYL) nimellä
- edustaa BirdLife Internationalia Suomessa

Lintuhavainnot

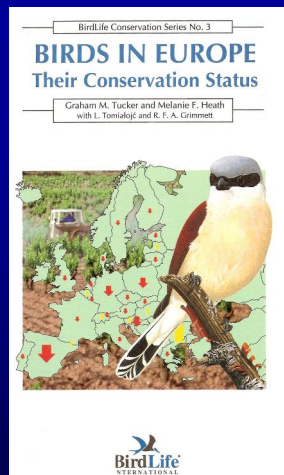
- Tärkein syy olemassaolomme
    - Harrastajat tekevät
    - Paikalliset lintuyhdistykset keräävät, suodattavat ja analysoivat, julkaisevat ja käyttävät mm. suojelutoiminnassa
    - Paikallisia yhteenvetoja
    - Valtakunnallisia yhteenvetoja
- = > ylikansallisia yhteenvetoja

Lintuhavaintojen mittakaavat

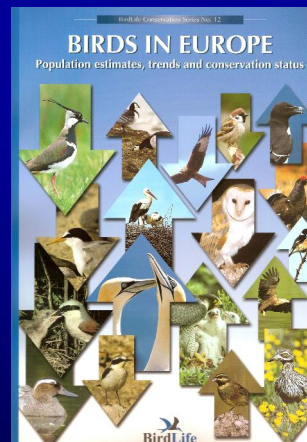
- Lajin valtakunnallinen esiintyminen, tila ja seuranta
  - Yleisten lintujen seuranta
  - Erytisseurannat
- Lajin paikallinen esiintyminen
  - Harrastajien ei systemaattisesti keräävät havainnot

Vaikutettavat

- Päättäjät (ylikansalliset ja kansalliset)
- Suuri yleisö
- Lintuharrastajat

- 1994: 38 % Euroopan linnuista epäsuotuisa suojelutaso

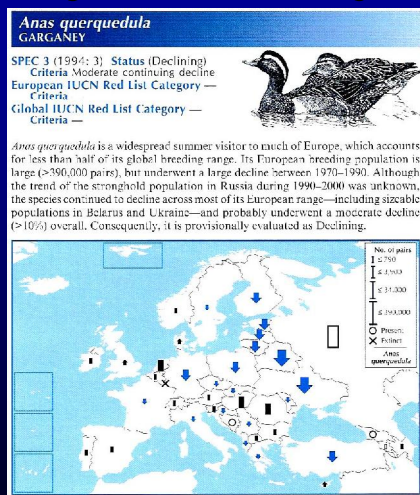

- 2004: 43 % Euroopan linnuista epäsuotuisa suojelutaso

Viesti: Euroopan linnustolla menee huonosti

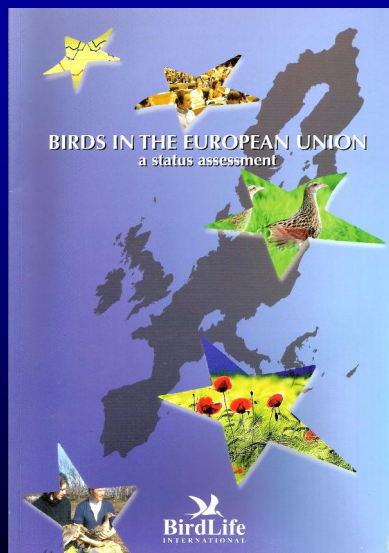
Prosenttien taustalla yksittäiset lajit

- Varpunen taantuu euroopanlaajuisesti
- Kottarainen taantuu euroopanlaajuisesti
- Heinätavi...
- Jne...
- Jne...

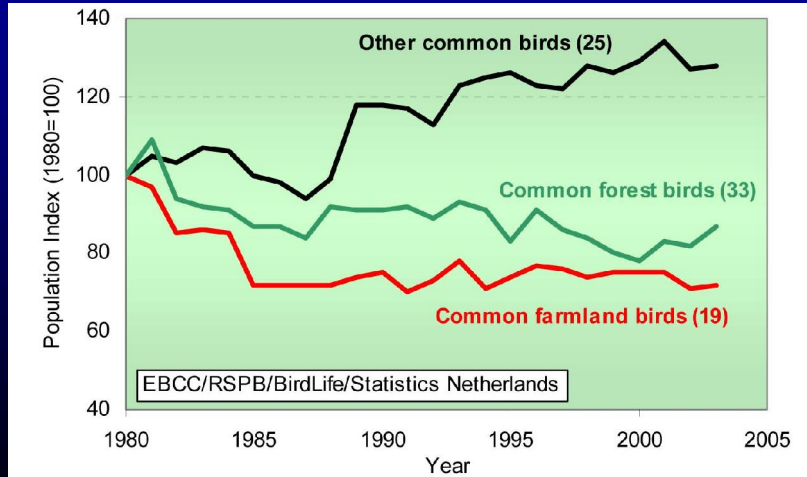

EU

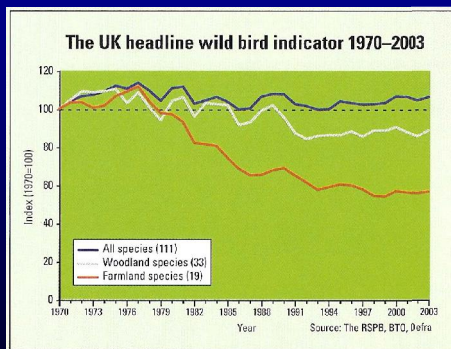
- Vahva ympäristölainsäädäntö
- Kovat taloudellisen kasvun tavoitteet
- Tavoite katkaista luonnon monimuotoisuuden väheneminen vuoteen 2010 mennessä

Yksinkertaisia viestejä yksinkertaisille poliitikoille - indikaattorit

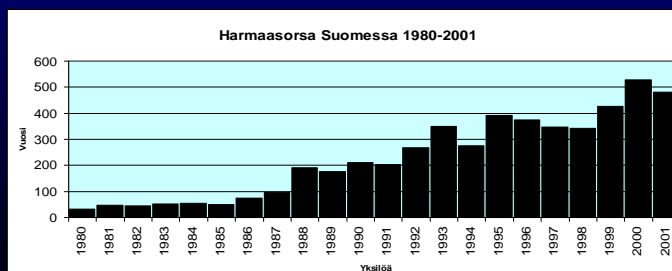
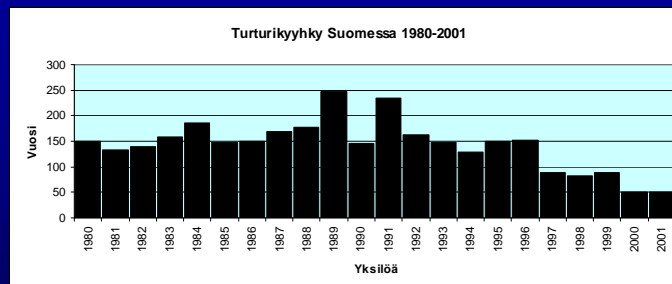
Kansalliset indikaattorit

Tuttuja lajeja suurelle yleisölle

- Viime aikoina Suomessa selvästi taantuneita lajeja
  - Kiljuhanhi, kultasirkku, turturikyhky, peltosirkku, heinätavi, suokukko, keltavästäräkki, hömötiainen, kottarainen, varpunen, huuhkaja, kirjosiippo, rantasipi, varis...
- Hömötiainen, kottarainen, kirjosiippo ja rantasipi tuttuja ja sympaattisia.
  - kottarainen BirdLife Suomen vuoden laji 2006

Yksittäishavainnot ilmentävät myös muutoksia

Paikallistaso

- Yksittäishavaintojen pelikenttä
- Vaikein suojelutyö tehdään ruohonjuuritasolla
- Lainsäädäntö siirtänyt valtaa kuntatasolle
- Samalla kuntien taloudellinen tilanne huonontunut

- Teoriassa
  - Kaikissa hankkeissa tehdään asianmukaiset luontoselvitykset asiantuntijoiden voimin
  - Hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnit perustuvat asiantuntemukseen ja varovaisuusperiaatetta noudatetaan
- Käytännössä
  - Luontoselvityksiä tehdään jopa kokonaan ilman maastotyötä
  - Sieltä mennään, missä aita on matalin
  - Kun ei ole edellisen perusteella löydetty mitään, voi ympäristövaikutusten arvioinnissa todeta hankkeen haitattomaksi.

Harrastajajärjestöt maankäyttöhankkeissa

- Rooli korostunut
- Joutuvat osoittamaan selvitysten puutteellisuuksia harrastajien havaintojen perusteella
- Kerätty data paikallistason suojelutyössä kunnan arvoista

Kultaa vaiko vain hopeaa

- Datan tarkkuudessa usein toivomisen varaa
- Ruskosuohaukka ja kuikka
  - Liperi Pyhäselkä
  - Liperi Pyhäselän ranta
  - Liperi Pyhäselkä Tutjanniemi

Aluetta esittävä
kartta poistettu

Tarkkaa paikkatietoa tarvitaan

- Lisää luotettavuutta
- Voidaan paremmin osoittaa, että tehdyt selvitykset ja arvioinnit ovat puutteellisia

Aluetta esittävä
kartta poistettu

Tiedon oikeellisuus tärkeää

- Paikallistasolla tunnetaan harrastajat ja paikat
  - Paikalliset ihmiset tarkistavat epäilyttävät havainnot
- => paikallinen kontrolli toimii
- => yhdistykset tiedetään luotettaviksi

Yhteenveto

- Vaikuttaakseen

- Aineistoa pitää julkaista ja tuoda esiin eri tasoille ja kullekin tasolle oikealla tavalla

- Päättäjille
- Suurelle yleisölle
- Harrastajille

- Havaintoaineiston kerääminen tärkeää

- Kerättävän aineiston paikkatiedon laatua pitää parantaa

- Paras asiantuntemus on paikallistasolla

